

A close-up photograph of a damselfly nymph resting on a vibrant green leaf. The nymph's body is light brown and segmented, with its long, thin legs spread out. Its wings are transparent and delicate, extending upwards. The background is a soft-focus view of a pond with green foliage and water.

Libellenexoten: ecologisch relevant?

Eerste gedocumenteerde gevallen voor Vlaanderen

Tim Adriaens & Geert De Knijf
28 februari 2015
Vlaamse Libellenstudiedag
Mechelen, NP huis

Pseudagrion microcephalum

- < India, ZO Azië, China, Japan, Indonesië, Australië
- Wijd verspreid en algemeen
- Brede amplitude
- Verdraagt vervuiling
- Exoot: Oostenrijk, Duitsland

Ischnura senegalensis

- < (sub)tropen Afrika-Japan
- Wijd verspreid en algemeen
- Brede amplitude
- Verdraagt vervuiling
- Vijvers in urbaan gebied
- Exoot: Finland, Duitsland, UK
- Inheems: Canarische eilanden

Pseudagrion microcephalum & *Ischnura senegalensis* in België

Species	Locality	Date	Pathway	Commodity
<i>Ischnura senegalensis</i>	Buggenhout (East Flanders)	19-24 March 2013	Contaminant	Live plant material
<i>Pseudagrion microcephalum</i>	Opitter (Limburg)	24 Feb 2012; 15 March 2012	Contaminant	Live plant material

Libellenexoten in Europa

Wasscher & Bos 2000: 20 spp.

Laister *et al.* 2014: 41 spp.

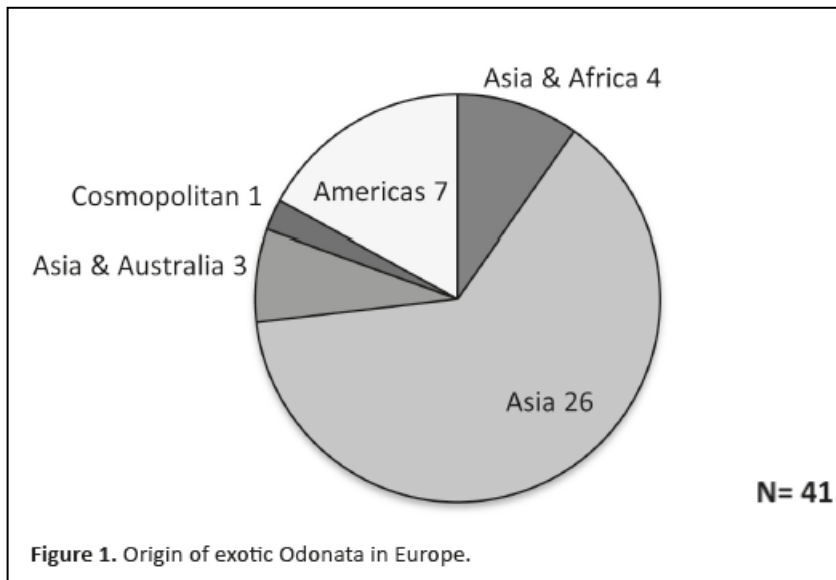

Table 1. Exotic Odonata taxa and number of imagines recorded in glasshouses of a plant trader near Wels, Austria. Species recorded in one year only are given bold.

Taxon	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2009	2010	2011	total
<i>Aciagrion</i> sp.		1												1
<i>Agriocnemis femina</i>	165	43	2											210
A. cf. nana		2												2
<i>A. pygmaea</i>										24		2	1	27
<i>Argiocnemis rubescens</i>		1												1
<i>Ceriagrion cerinorubellum</i>		3			2		3	1			1		4	14
<i>C. chaoi</i>		34												34
<i>Ischnura senegalensis</i>		11	1				2			4	5	14	9	46
<i>Pseudagrion austrialsasiae</i>					2									2
<i>P. microcephalum</i>	2	142	2		11		10			11	1	10	19	208
<i>Ictinogomphus rapax</i>		4			3		1			2				10
<i>Epophthalmia vittigera</i>			1											1
<i>Brachydiplax chalybea</i>		4												4
<i>Crocothemis servilia</i>		67	2		1		8	21	1	2		3		105
<i>Diplacodes trivialis</i>		1												1
<i>Hydrobasileus croceus</i>		3	1			1	1			3				9
<i>Neurothemis fluctuans</i>	128	101	4		5		16			8				262
<i>Orthetrum chrysis</i>		2												2
<i>O. sabina</i>		26	4	1	4		5	14		2		4	2	61
<i>O. testaceum</i>			1					1						2
<i>Rhyothemis p. phyllis</i>		7												7
<i>Tholymis tillarga</i>		5												5
<i>Tramea transmarina</i>		3												3
<i>Trithemis aurora</i>	1	8	2				3							14
<i>Urothemis signata</i>		2												2
total	296	470	20	1	28	1	49	37	1	56	7	33	35	1034
No. of visits	10	27	9	2	4	1	13	3	2	7	1	3	2	84

Te verwachten

© Singapore Odonata Tang Hung Bun

Agriocnemis femina

Neurothemis fluctuans

Crocothemis servilia

*Ceriagrion
cerinorubellum*

Libellen in exoten-databases

DAISIE: 0

European Summary

Delivering
A
I
S
I
nventories
for Europe

NOBANIS: 0

NOBANIS

European Network on Invasive Alien Species
Gateway to information on Invasive Alien species in North and Central Europe

EASIN: 0

European Commission

JOINT RESEARCH CENTRE
EASIN - European Alien Species Information Network

European Commission > JRC > IES > EASIN

EASIN About Tools/Services Partners Editorial Board

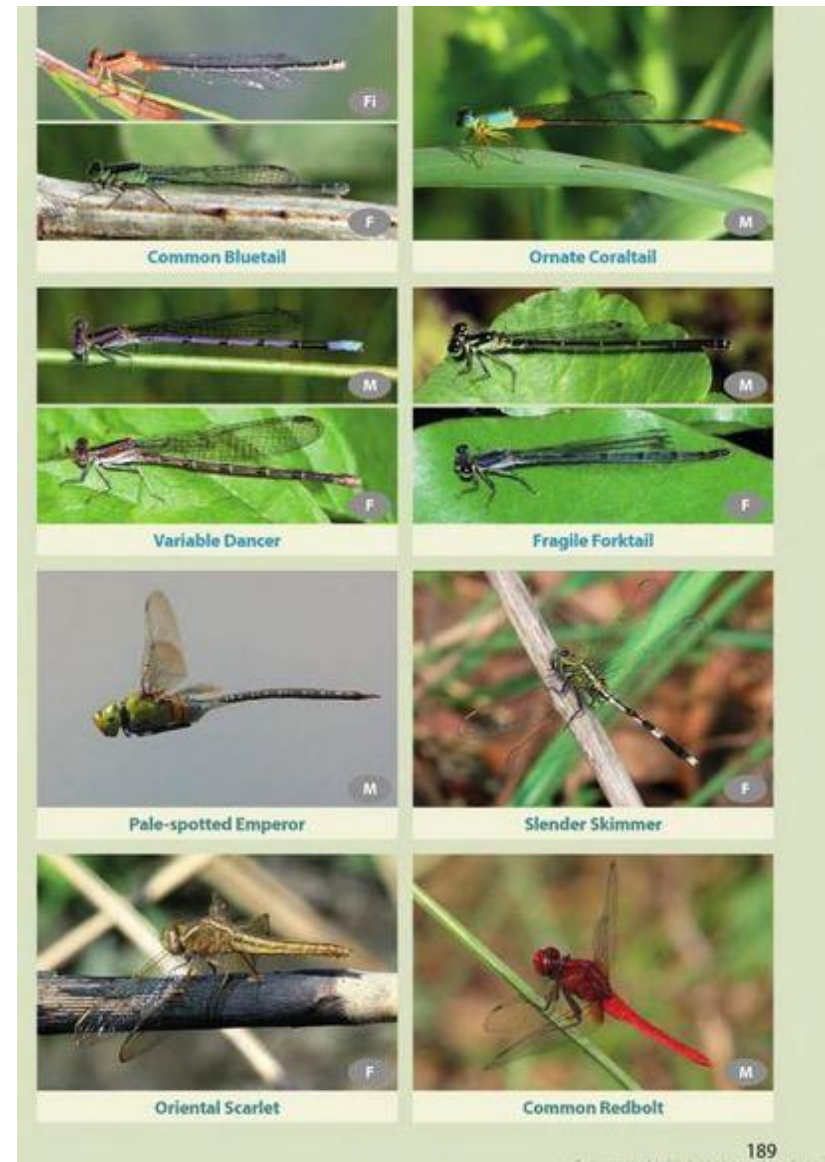
European Alien Species Information Network

© Yiannis Issaris

Fistularia commersonii was nicknamed the 'Lessepsian sprinter' for its rapid spread in the Mediterranean Sea

EASIN at a Glance

- What's EASIN
- What, Why and How
- Join the network
- Recent articles
- Tools and Services
- Species Search/Mapping
- By Species Name
- By Multiple Criteria
- Subscribe to EASIN search
- Software
- The Widget Framework

Conclusie

Accidentele introducties van eitjes of larven via plantenmateriaal
aquariumcultuur (vliegtuigen, schepen, biocontrol)

Vooraf uit ZO Azië (Singapore, Thailand, Indonesië)

Voorlopig geen vestiging in de natuur

Maar: soorten zijn generalisten, cultuurvolgers

Maar: fenomeen wellicht onderschat

Maar: Canarische eilanden *I. senegalensis*

Maar: climate change

Voorlopig weinig onmiddellijk gevaar

Toch aantal nieuwe tendenzen

Invoer planten uit gematigde gebieden (N-Am., China)

Noord-Afrika

Opname in exoten databases gewenst

Pathways in kaart brengen

Rapid response plannen

Dank u!

- Dries Coolen
 - Martine De Bondt
 - Vincent Kalkman
 - Gerolf Laister
 - Robby Stoks
 - Martin Schorr
 - Naoya Ishizawa
 - Ryo Futahashi
-
- Alle exotenwaarnemingen
www.waarnemingen.be

